

Årsmelding 2017 Institutt for foretaksøkonomi – hovedpunkter

Ledelse	Instituttleder Frode Sættem, nestleder Leif K. Sandal, adm. sjef Kristin R. Teigland
Ansatte	72+4 personer – 19 professorer, 8 førsteamanuenser, 6 postdoktorer/Assistant Professors, 18+4 doktorgradsstipendiater/-studenter, 8 professor II, 5 førsteamanuensis II, 4 professor emeriti, 1 administrasjonssjef, 1 seniorkonsulent, 1 førstekonsulent, 1 konsulent
Årsverk	58,2 årsverk – faglig stab 36,2; stipendiater 18,0; administrativ stab 4,0
Publikasjonspoeng	74,1 (53,3 i 2016, 55,8 i 2015)

Personer

- Roar Os Ådland, professor i skipsfartsøkonomi, ble tilknyttet instituttet
- Evelina Gavrilova-Zoutman ble ansatt som førsteamanuensis i bedriftsøkonomisk analyse
- Mario Guajardo ble ansatt som førsteamanuensis i operasjonsanalyse
- Arnt Ove Hopland ble ansatt som førsteamanuensis i bedriftsøkonomisk analyse
- Steffen Juraneck ble ansatt som førsteamanuensis i bedriftsøkonomisk analyse
- Ole Petter Moe-Hansen ble engasjert som Assistant Professor i bedriftsøkonomisk analyse
- Fem nye doktorgradsstipendiater ble engasjert; Azam Azad Gholami, Benjamin Fram, Nahid Rezaeinia, Ritvana Rrukaj og Andreas Ørpetveit

- Knut Aase ble tildelt forskningspris fra PBSS (Pension, Benefits and Social Security Section of the International Actuarial Association)
- Knut Aase ble tildelt forskningspris fra AFIR-ERM (Actuarial Approach for Financial Risks-Enterprise Risk Management Section of the International Actuarial Association)
- Malin Arve ble tildelt Ingvar Wedervangs forskningspris til en yngre forsker
- Floris Zoutman ble tildelt FIBE-prisen (beste forskningsbidrag under FIBE-konferansen av en forsker yngre enn 40 år)
- Øystein Foros er tildelt NHHs publikasjonsbonus for *The RAND Journal of Economics*-artikkelen *Apple's Agency Model and the Role of Most-Favored-Nation Clauses* (med Hans Jarle Kind og Greg Shaffer), som også er på nivå 4 (øverste 10 prosent) på ABS-listen (Association of Business Schools)
- Evelina Gavrilova-Zoutman og Floris Zoutman er tildelt NHHs publikasjonsbonus for *The Economic Journal*-artikkelen *Is Legal Pot Crippling Mexican Drug Trafficking Organizations? The Effect of Medical Marijuana Laws on US Crime* (med Takuma Kamada), som også er på nivå 4 på ABS-listen
- Arnt Ove Hopland er tildelt NHHs publikasjonsbonus for *The Accounting Review*-artikkelen *Flexibility in Income Shifting under Losses* (med Petro Lisowsky, Mohammed Mardan og Dirk Schindler), som også er på Financial Times sin Research Rank-liste – og på nivå 4 på ABS-listen
- Endre Bjørndal, Mette Bjørndal og Hong Cai har publisert vitenskapelig artikkel på nivå 4 på ABS listen – *Hybrid pricing in a coupled European power market with more wind power*, *European Journal of Operational Research*
- Endre Bjørndal og Mette Bjørndal har publisert vitenskapelig artikkel på nivå 4 på ABS listen – *Finding the right yardstick: Regulation of electricity networks under heterogeneous environments*, *European Journal of Operational Research*
- Michail Chronopoulos har publisert vitenskapelig artikkel på nivå 4 på ABS listen – *Optimal regime switching under risk aversion and uncertainty*, *European Journal of Operational Research*
- Mario Guajardo har publisert vitenskapelig artikkel på nivå 4 på ABS listen – *Scheduling the South American Qualifiers to the 2018 FIFA World Cup by Integer Programming*, *European Journal of Operational Research*
- Stein W. Wallace har publisert vitenskapelig artikkel på nivå 4 på ABS listen – *The impact of design uncertainty in engineer-to-order project planning*, *European Journal of Operational Research*

Forskning

- Instituttet profilerer sin forskning på tre tematiske hovedområder: *Business Economics, Management Science* og *Energy, Natural Resources and the Environment*
- Instituttets medarbeidere har publisert 53 artikler i vitenskapelige tidsskrift/serier og 4 arbeider som vitenskapelige monografier/kapitler i vitenskapelige antologier. Dette tilsvarer 74,1 publikasjonspoeng, hvorav 70 % er klassifisert på nivå 2 i UHRs publikasjonsordning, mens 59 % ligger på ABS nivå 3+4 (28 % nivå 4/4 og 31 % nivå 3)).
- Det ble utgitt 16 arbeidsnotater i instituttets *Discussion Paper* serie
- Det har vært avholdt 19 stabsseminarer og 6 lunsjseminarer (brownbag)
- *Senter for skatteforskning ved NHH (Norwegian Center for Taxation* – nasjonalt kompetansesenter) ledes av Guttorm Schjelderup (senterleder) og Jarle Møen (nestleder)
- *Energy, Natural Resources and Environment – ENE* (nasjonalt kompetansesenter) ledes av Leif K. Sandal og Stein Ivar Steinshamn (nestleder)
- *Shipping and Logistics* (forskningssenter, internasjonalt spissområde) ledes av Stein W. Wallace og Roar Os Ådland (nestleder)
- *Business Economics* (forskningssenter, internasjonalt spissområde) ledes av Malin Arve, sammen med Eirik G. Kristiansen ved Institutt for samfunnsøkonomi
- NHH/SNF er deltaker i *Centre for Sustainable Energy Studies (CenSES)* (vertsinstitusjon NTNU). Mette Bjørndal og Gunnar S. Eskeland koordinerer virksomheten fra vårt miljø

- Instituttet har et sterkt engasjement i markedet for oppdragsforskning og er en betydelig bidragsyter til denne virksomheten ved NHH og Samfunns- og næringslivsforskning (SNF)

Doktorgrader (disputas)

- Nikhil Atreya (januar): *Banks: Liability Value and Optimal Capital Structure Under Alternative Asset Specifications*
- Shiyu Yan (november): *Automobile in Transition: An Economic and Environmental Analysis of Policies for Reducing*

Faglige konferanser

- *Fagkonferanse i bedriftsøkonomiske emner (FIBE XXXIV)* ble som vanlig arrangert ved NHH i begynnelsen av januar, med Petter Bjerksund (leder) og Natalia Flórez Mejía i arrangementskomiteen. Årets tema var *Creating value in changing landscapes*
- *The 7th International Conference on Logistics and Maritime Systems (LOGMS)* ble arrangert i august ved NHH, med Stein W. Wallace som leder av arrangementskomiteen (Conference Chair). Også Roar Os Ådland, Mario Guajardo, Julio C. Góez, Vit Prochazka, Yewen Gu og Natalia Flórez Mejía var med i arrangementskomiteen
- *The Bergen Economics of Energy and Environment Research Conference (BEEER)* ble arrangert i mai ved NHH, med Gunnar S. Eskeland (leder), Sturla F. Kvamsdal og Natalia Flórez Mejía i arrangementskomiteen
- *The NoCeT Fall Conference* ble arrangert i oktober ved NHH, med Natalia Flórez Mejía i arrangementskomiteen
- Konferansen *From Panama to BEPS: Tax Evasion or Tax Avoidance* ble arrangert i november ved NHH, med Natalia Flórez Mejía i arrangementskomiteen
- *Workshop on the Mechanisms of Corruption* ble arrangert i mai ved NHH, med Malin Arve i arrangementskomiteen
- Mange medarbeidere har deltatt, og presentert arbeider, på en rekke nasjonale og internasjonale vitenskapelige konferanser
- Endre Bjørndal og Mette Bjørndal var medlemmer i arrangementskomiteen for *PhD Winterschool in Stochastic Programming with Applications in Energy, Logistics and Finance*, Passo del Tonale, Italia (januar)

Redaksjoner i vitenskapelige tidsskrifter

- Mario Guajardo er Associate Editor i *International Transactions in Operational Research* – og medlem av priskomiteén 2017 IFORS Prize for OR in Development
- Guttorm Schjelderup er Associate Editor i *International Tax and Public Finance*
- Stein W. Wallace er Associate Editor i *INFORMS Journal on Computing*, Associate editor i *Stochastic Programming e-print series*, Associate Editor i *Optimization and Engineering*, Member of Editorial Board i *Computational Management Science*, Member of Editorial Board i *Energy Systems*, Member of Editorial Board i *EURO Journal on Transportation and Logistics* og Member of Editorial Board i *Quantitative Finance Letters* – og medlem av priskomiteer for *European Journal of Operational Research*, *Optimization and Engineering* og *Syngenta and INFORMS Crop Challenge*
- Knut K. Aase er Associate Editor i *Journal of Risk and Insurance* og *Asia-Pacific Financial Markets* og Member of Editorial Board i *International Quarterly Journal of Finance*

Undervisning

- Instituttet har hovedansvaret for metodefagene og har (sammen med Institutt for regnskap, revisjon og rettsvitenskap) ansvaret for kurssekvensen i bedriftsøkonomisk analyse i bachelorprogrammet. Instituttet er sentral tilbyder av kurs i masterprofilene i Finansiell økonomi (FIE), Økonomisk styring (BUS), Økonomisk analyse (ECO) og Energy, Natural Resources and the Environment (ENE) i masterprogrammet. Instituttet har ansvaret for spesialiseringen Business and Management Science i doktorgradsprogrammet. I løpet av året tilbydde instituttet 12 kurs i bachelorprogrammet, 37 kurssekvenser i masterprogrammet (inkludert 2 nye kurs) og 7 kurs i doktorgradsprogrammet
- Instituttet deltar i mange videreutdanningsprogrammer i regi av NHH Executive. Instituttet deler ansvaret (sammen med Institutt for regnskap, revisjon og rettsvitenskap) for Executive masterstudiet i økonomisk styring og ledelse (Møst)

Formidling

- På formidlingssiden har Petter Bjerksund, Iver Bragelien, Trond Døskeland, Gunnar S. Eskeland, Øystein Foros, Ole Petter Moe-Hansen, Jarle Møen, Guttorm Schjelderup og Jan Ubøe vært spesielt aktive deltakere i den offentlige debatten
- Det ble publisert 21 kronikker og debattinnlegg i riksdekkende aviser
- NHH arrangerer i løpet av et år en rekke konferanser hvor instituttansatte er viktige bidragsytere – enten i form av programledelse eller ved å holde presentasjoner. I 2017 gjelder dette bl.a. *Vårkonferansen* i mai (Iver Bragelien)
- Frode Sættem er medredaktør i tidsskriftet *Praktisk økonomi & finans*

Allmenne/offentlige utvalg og institusjoner og profesjonelle organisasjoner

- Petter Bjerksund var sakkyndig vitne i Forbrukerrådets rettssak mot DNB Norge-fondene
- Mette Bjørndal er leder av styret ved Handelshøyskolen ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), medlem av styret i Finanstilsynet, medlem i Petroleumsprisrådet, medlem av et sakkyndig råd som er

tvisteløser for gasstransportssystemet og var medlem av et utvalg som vurderte sentralbankloven og styringen i Norges Bank (NOU 2017:13)

- Lars-Erik Borge er leder av Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi – og medlem av Forskningsrådets fagkomité for humaniora og samfunnsvitenskap (FRIHUMSAM)
- Trond Døskeland er medlem av styret i Finansmarkedsfondet og fast møtende varamedlem til styret i Folketrygdfondet, medlem av en ekspertgruppe som skal vurdere om Statens pensjonsfond utland bør kunne investere i aksjer i noterte selskaper – og var sakkyndig vitne i Forbrukerrådets rettssak mot DNB Norge-fondene
- Gunnar S. Eskeland er medlem av rådet i Norsk klimastiftelse
- Svein Gjedrem ledet et utvalg som vurderte sentralbankloven og styringen i Norges Bank (NOU 2017:13)
- Julio C. Góez er medlem av styret for Norwegian Operations Research Society
- Mario Guajardo representerer Norge i The International Federation of Operational Research Societies – og i The Association of European Operational Research Societies
- Arnt Ove Hopland er medlem av Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi
- Per Manne er leder av UHRs karakteranalysegruppe
- Jarle Møen er medlem av hovedstyret i Norges forskningsråd
- Trond E. Olsen er styremedlem i European Association for Research in Industrial Economics (EARIE)
- Leif K. Sandal er styremedlem av SCB (Science City Bergen), medlem av programstyret for E.ON Stipendienfonds im Stifterverband für die Deutsche Wissenschaft (Energy), leder av NRØAs publiseringsutvalg og visepresident i Resource Modeling Association (RMA) med ansvar for de årlige verdenskonferansene
- Guttorm Schjelderup er medlem av Scientific Advisory Board ved MannheimTaxation (MaTax) ScienceCampus, University of Mannheim, og Research fellow ved Oxford University Centre for Business Taxation
- Stein Ivar Steinshamn er medlem i Ressursgruppen for the Seafood Innovation Cluster
- Stein W. Wallace er styremedlem i EURO Working Group on Stochastic Programming, medlem av en referansegruppe for Horisont 2020 i Forskningsrådet (Smart, green and integrated transport SC4) – og representerer Norge i The Association of European Operational Research Societies
- Roar Os Ådland er medlem av programstyret for Forskningsrådets MAROFF-program (Maritim virksomhet og offshore operasjoner)